

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R . 1 / 2

92. ÅRGANG

19. JANUAR

1 9 8 0

FORSTÅENDE KJÆRLIGHET

Vi skal elske hverandre

Samtale med Moder Teresa

Ved Lars Rooth og Svend Aage Rasmussen

Moder Teresa viser stor forståelse overfor den internasjonale presse. Hun har forstått at massemedia er en moderne form for prekestol, hvor det er lettere å nå frem med det en har på hjerte. Redaktørene for de svenske og norske katolske tidsskrifter hadde leilighet til å få en privat samtale med nobelprisvinneren.

Er De glad for å få Nobels Fredspris? — —

Jeg tror, jeg er glad fordi den har bragt så mye glede til hele verden.

Nå har De jo fått så mange offisielle belønninger allerede, hvordan er det å bli hedret på denne måten?

Jeg synes, jeg vil si takk på mine venners vegne, fordi de vet, at alt vi får, blir brukt til å hjelpe dem som trenger det. Personlig behøver jeg det ikke, og jeg er ikke verdig til å motta denne pris. Men jeg er meget glad for å få den, fordi det gir mennesker leilighet til å forstå, at det finnes fattige mennesker i denne verden, og de får også se, at det finnes noe som heter kjærlighet og fred. Derfor er jeg virkelig glad for å få denne pris.

Moder Teresa smiler et varmt smil og folder hendene; et par arbeidsnever som både virker imponerende og sjokkerende.

Det ser ut til å være fare for verdensfreden. Hva mener De f.eks. stormaktene skulle gjøre for å hindre at en verdensomspennende konflikt bryter ut?

Moder Teresa rømmer seg innen hun svarer:

Mennesker må bløtgjøre sine hjerter, og vi må berede oss gjennom både bønn og offer og også lære å forstå, at Kristus kom for å lære oss, at vi skal elske hverandre. Jeg tror ikke vi riktig begriper hverandre, vi aksepterer ikke hverandre, og vi elsker ikke hverandre; men vi må lære at nettopp kjærligheten får mennesker til å elske hverandre, og kjærligheten vil lede oss til å tjene hverandre. Dette er meget viktig for verdensfreden; og det aller viktigste er å bringe fred til vår egen familie og først og fremst i våre egne hjerter. Deretter vil det bre seg til vår nærmeste omgangskrets og det vil vokse og omfatte det land vi bor i og til sist hele verden. — Jeg tror, at den største ødeleggelse av freden i dag er fosterfordrivelse, fordi mødre kan drepe

deres egne barn. En mor kan myrde sitt eget barn i sitt eget skjød; slik kommer man frem til, at de som er tilbake kan så slå hverandre ihjel.

For å ta det siste opp igjen. Hvordan kan det så være mulig, at selv i såkalte gode katolske land blir lovene etterhvert endret og liberalisert?

Kirken har aldri akseptert dette og har aldri anerkjent fri abort og den har aldri anerkjent skilsmisse eller ødeleggelse av familien, fordi det står i bibelen, «at selvom en mor glemmer sitt barn, så vil jeg aldri glemme deg, jeg holder min hånd over deg.» — Altså det, som menes er, at en mor kan aldri glemme den slags, og likevel i dag glemmer mødre sine barn. Derfor burde intet land, slett ikke et katolsk, anerkjenne eller stadfeste den slags, for Herrens ord sier, «at du skal elske din neste, som deg selv». — Vi kjemper mot fri abort gjennom adopsjon. Og vi kan ikke få barn nok, fordi etterspørselen etter adopsjonsbarn er så stor både i India og andre steder i verden. Derfor driver våre søstre også i stor stil med å informere om naturlig familieplanlegging, blant de kasteløse, de hjemløse, de fattige, de syke og spedalske; og det har blitt mulig for oss å bevise overfor myndighetene i India, særlig i Calcutta, at det gir resultater. For på seks år har vi hatt 61 000 barn, som er født i familier etter vår metode; så myndighetene har godkjent vårt arbeide; og vi går mer og mer

ut for å fortelle om denne metode.

Folk har ofte sagt til meg og søstrene, at dere, som har lovet ikke å gifte dere, er de beste til å lære oss om familieplanlegging, fordi hemmeligheten ved det hele bare er selvkontroll gjennom kjærlighet.

De arbeider i Calcutta, og De arbeider i den del av verden, hvor en uhyre stor del av den totale verdensbefolkning lever. 40 % i India og Kina alene. Hvordan ser verden på disse Deres synspunkter med denne befolkningskonsentrasjon av fattige i forhold til den vestlige verden?

Moder Teresa tenker seg litt om, innen hun svarer:

Jeg tror, at denne fattigdom i India, Afrika osv. er av materiell art. Og denne fattigdom kan forsvinne, hvis mennesker begynner å dele godene. Hvis jeg gir en skål ris til et sultent menneske, har jeg tatt bort sulten.

— Men i Vesten finnes meget større fattigdom. — Ensomheten, fornemmelsen av å være uønsket, mangel på menneskelig kjærlighet og omsorg, mangel på menneskelig kontakt og kjærtegn. Vårt arbeide i London og New York eller andre steder viser, at den fattigdommen er meget vanskeligere å komme til livs, enn fattigdommen som vi til stadighet møter den i India eller Afrika. Jesus sier meget tydelig, at den fattige skal bringe frelsens hemmelighet til verden, og når vi engang er døde, så skal de dømme oss på grunnlag av, hvordan vi var overfor dem. «Jeg var sulten» osv.; men han sa ikke noe om, at det var etter materiell føde, men sulten etter kjærlighet. Naken etter klær, men naken etter menneskelig verdighet. Ei heller hjemløs etter hus, men hjemløs etter forståelse, forstående kjærlighet og forstående kjærtegn.

Moder Teresa puster litt i all iveren og ser litt på sine to medsøstre, som fra tid til annen lar forstå, at de brygger på en kommende forkjølelse. — Hun fortsetter:

Også den største urettferdighet mot de fattige er ikke bare, at vi ikke gir dem nok å spise, et hjem, klær, osv.; men at vi ser ned på dem, og vi behandler dem som om, de ikke eksisterer og ikke er noe verd. — De er dovne, gidder ikke arbeide, osv. I virkeligheten har vi fratatt dem deres verdighet som mennesker ved å sette dem utenfor samfunnet.

Hvordan ser De på fremtiden for Deres orden og dens arbeide i verden?

Moder Teresa ler litt:

Det vet jeg ikke! — Det er Vårherre, som arbeider; så det må han selv om, det er han, som har ansvaret!

Mange mennesker har gledet seg over, at De har fått denne prisen.

synes De så man kan si, at det er en rik verden vi lever i?

Det kommer nok så raskt, og en anelse skarpt. Jeg synes ikke, man kan si, at verden er rik, når den tillater så megen ødeleggelse av kjærligheten, og skaper så mye lidelse, og stiller så store krav til å eie ting for bare å ha rikdom. Rikdom er ikke eiendom og penger. — Rikdom er gleden ved å dele med andre. Derfor synes jeg, at verden er meget, meget fattig i dag, og jeg synes, at den er meget fattigere, enn den var bare for noen år siden.

Å være rik er å dele med medmennesker; synes De, at det finnes meget stor urettferdighet mellom mennesker?

Ja! Urettferdigheten er der. Den eksisterer fordi vi ikke deler med hverandre. Gud har ikke gitt oss sine gaver for at vi skal ha dem og gjøre krav på dem, men for å dele dem med hverandre.

Nå skal vi ikke være revolusjonære, men jeg må spørre: skal vi kjempe mot denne urettferdigheten?

Det glir et stille smil over det markerte ansikt:

Jeg tror ikke kamp vil bringe fred. Det eneste, som skjer er, at man ødelegger freden. Det, vi skal gjøre er, å begynne med oss selv, begynne med å dele med andre! — Vårt arbeid er bare en dråpe i havet, men hvis vi ikke heller den dråpen i sjøen, så ville havet bli den dråpen

mindre. Derfor tror jeg på, at det barn som ikke hadde spist sukkertøy i tre dager for å kunne gi sitt sukkertøy til meg, så jeg kunne dele det ut til våre barn, dette barn opplevde, hva det var å dele og lærte å glede seg over det, det barn delte gleden og kjærligheten.

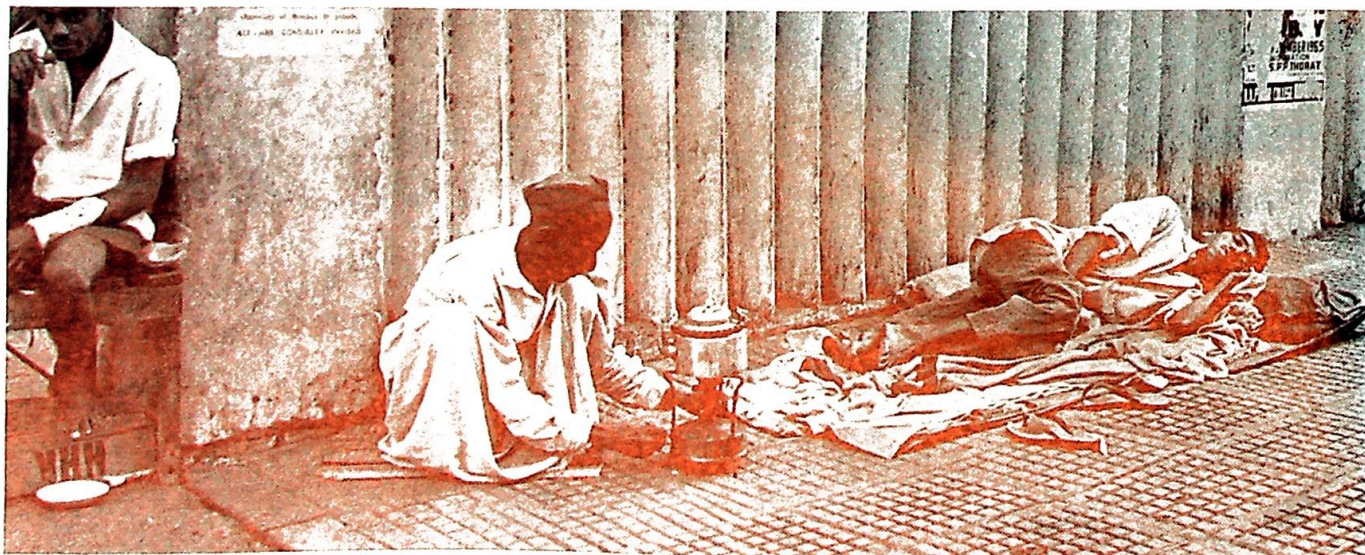
De mener selv å representere de fattige i verden. Si meg nå, hvordan er det å identifisere seg med fattigdommen. Hvordan er det å være fattig?

Vi har valgt fattigdom for å kunne forstå de fattige. Derfor må vi lære de fattige og deres fattigdom å kjenne. Vår fattigdom er frivillig VALGT, og derfor er det det samme som FRIVILLIG FRIHET. Å elske Kristus helt og fullt i ugift stand, i sann frihet og armod og lydighet. I vår orden avlegger vi et fjerde løfte: Å gi hele vår tid og omsorg til de fattigste blant de aller fattigste. Derfor har vi full tillit til det guddommelige forsyn. Vi har ingen lønn eller annen inntekt. Vi mottar i frihet, og vi gir i frihet; og dette er vår kongregasjons både store rikdom og fattigdom, at vi utelukkende tar vår tilflukt til FORSYNET, SOM INNTIL DENNE DAG ALDRI HAR SVIKTET OSS! Det har alltid vært en skål med ris mere, alltid enda en seng, alltid en ekstra tablett eller en sprøyte for tusener og atter tusener, og forsynet har aldri latt oss i stikken. Dette er på samme tid både vår styrke, vår fattigdom og vår frihet.

Hva kunne De si til dem, for at de kan fortsette å glede seg?

For å bevare gleden må de beholde Kristus i sine hjerter og elske ham; og de må dele denne kjærlighet og glede med andre, fordi verden av i dag skal se, at de fattige er våre brødre.

Hvis man nå ser på verden i dag,

Så til sist. Hva trenger de fattige, og hva trenger de rike i virkeligheten for å kunne se hverandre i øynene?

Det er en meget lykkelig og rolig kvinne, som sitter foran oss. Med foldete hender og et brennende blikk sier hun til sist:

Jeg tror, at begge, fordi vi alle, både rike og fattige, har blitt skapt til å elske og bli elsket, behøver den forestående kjærligheten, som Jesus talte om: «Elsk hverandre, slik som jeg elsket dere!»

*Så lita, så lita,
men likevel så stor
så stor
der hun står
på en talerstol
eller blandt Calcuttas fattige,
eller mellom statsmenn
og høye geistlige,
eller i stille bønn.*

*Så stor, så stor
alltid med et smil i øynene
som en overtone av kjærlighet,
og med et blikk like fast
like varmt
som håndtrykket.*

*Jeg innrømmer det gjerne:
Jeg følte meg ikke
så stor,
ikke så stor,
da jeg traff henne.
For hun spurte:
When will you come to Calcutta?*

Petter Bruce

PEK — Moder Teresas modige og klare ytringer ved overrekkelsen av Nobels Fredspris i Oslo ga anledning til en samtale mellom Köln's erkebiskop, kardinal Joseph Höffner og presterådet i erkebispedømmet Köln.

Moder Teresa hadde allerede

et par dager før den offisielle festlighet i Oslo avlagt et «fattigdomsvitnesbyrd» overfor det mette og rike vesten med henvisning til bruk og kast mentaliteten bak ideen i fri abort-praksis, idet hun tilføyde; at alle land, som hadde legalisert fri abort, førte i virkeligheten krig mot ufødte barn og overlot til mødrene å bli morderker.

Presterådet i Köln ba kardinal Höffner om å sende et telegram til Moder Teresa og takke henne

for hennes frimodige ord, som både Kölner-bispen og prestenes valgte representant fra bispedømmet stilte seg bak.

Køln's erkebiskop vil sammen med presterådet og de andre sjalesørgere i de 800 sogn i bispedømmet bestrebe seg på å skape et klima, hvor alle barn, også de ufødte, skal få rett til et menneskeverdig liv.

MODER THERESA har startet en kampanje mot abort i India.

(KNA)

REDAKSJONELT:

Moder Teresa

Tilsynelatende bergtok hun alle, som kom i berøring med henne under besøket i Oslo i desember; men vakte hun ikke også forundring?

*Flere har berettet om det voldsomme inntrykk den vesle kvinnen fra Calcuttas slum gjorde på dem, om den «voldsomme utstråling» . . . osv. Tja! var det nå så mye i den retningen egentlig? Det er jo selvfølgelig mange ganger et spørsmål om fornemmelse, men var det, som var ved henne ikke snarere, at hun ikke utstrålte noen verdens ting? At det store ved Moder Teresa var, at hun i virkeligheten bare VAR; hvordan det nå skal forstås. Og det var kanskje deri det forunderlige lå. Det, at man til fulle ikke kunne skjønne hennes vesen. I tillegg kommer så, at det hun sa kom så helt på tverke av det, vi i alminnelighet går og innbiller oss. Ingen middag takk! Det var vel den første voldsomme reaksjon og forundring. At man virkelig fant det underlig, så man tydelig, idet man i første omgang forfjamsset nektet å gå inn på hennes forslag om å gi middagsomkostningene til de fattige i verden. Og da hun påsto, at frihet og kjærlighet ikke var abstrakte begreper, men realiteter i dagliglivet, var vel bunnen nådd for oss, som har for vane å omsmelte våre femogtyve øre eller så i kollektposen om søndagen. Kjærlighet og frihet er **HANDLINGER I DET MENNESKELIGE DAGLIGLIV**. — **INGEN** behøver å reise til Calcutta eller noen andre steder for å kunne realisere dette. For hvor det finnes rike mennesker, finnes det også fattige! Og det som egentlig gjør oss mennesker fattige i all vår rikdom er at vi ikke fatter, at rikdom, kjærlighet og frihet, ikke er ting. Det er handlinger, som må rettes mot medmennesket. **DET** var kristendommens opprinnelige forargelse, og det har blitt vår forundring i all vår tekniske planlegging og organisasjon; idet vår forundring har blitt så stor, at den mange ganger ender i passivitet og selvbe-skuelse. Våre handlinger har derfor ofte blitt til både forargelse og umenneskeliggjørelse av både friheten og kjærligheten.*

Hemmeligheten ved Moder Teresa var kanskje, at hun vakte forundring ved å være, ved å ta initiativ, ved å handle, hvor VI prater. Og så kanskje ved å sette tingene på den plass de hører hjemme.

Svend Aage Rasmussen

Hvis vi elsker hverandre

Av Manuel Joao Cabral Morais, 10 år

*Hvis vi elsker hverandre
hva ville hende da?
Hvis både svarte-hvite-gul
og andre raser
elsker hverandre
ville det ikke finnes krig og hat
i verden*

*Men i denne verden finnes det
krig og hat*

*Hvorfor fins det ikke kjærlighet
blant oss alle*

*Vi må elske hverandre
hvis det i denne verden
av krig og hat*

skal finnes fred og kjærlighet.

(Fra «Solsikke»)

Å velge de rette ord

— når mitt barn så engstelig spør:

«Mamma, kan jeg bli med deg

— hvis du fra meg dor?»

To tårevåte øyne

— og en gråtkvalt liten stemme

— har med ett fort stillheten

så hørbar inn i hjemmet.

Så trøster jeg min lille, tandre

— slik jeg selv engang fikk svar:

— «At vi får passe på hverandre

og resten GUD ivaretar . . .

Bispemøte i Danmark

Den Nordiske Bispekonferanse trådte igjen sammen i høst på Sostrup Slot i Danmark. De fleste av de nordiske biskoper var til stede, og i det utsendte kommunike understrekes det kraftig, hvilken verdi og hvilket innhold, det ligger i at biskopene møtes både regionalt og lokalt for dels å fremheve embedets kollegialitet i nutiden, dels rent praktisk å drøfte saker og informasjon lokalkirkene imellem. Både Det 2. Vatikankonsil og Pave Johannes Paul II har ofte i særlig grad pekt på disse forhold som en vesentlig del av den katolske kirkes arbeide for å samordne det apostoliske arbeide.

På denne siste konferanse var det et tital punkter, man skulle igjennem, ikke minst forberedelsen av den kommende bispesynode i Roma, høsten 1980.

Et av de mere perifere punkter for bispemøtet som ble gjennomgått, men som sees som en ganske viktig funksjon i den nordiske katolske kirke i dag, var sjelesorgen for de vietnamesiske flyktninger, av hvilke det særlig mange i Norge. Et vesentlig spørsmål på dette området var, om det skulle bli mulig å ta imot eventuelle prestekall blant våre vietnamesiske trosfeller.

Fasteaksjonen ble inngående drøftet, og bispekonferansen har allerede nå bestemt, at 90 % av fasteaksjonen i 1980 i Norden skal gå til ofre for akutte katastrofer i likhet med tidligere hjelp til ofre for oversvømmelser og lignende.

Man drøftet videre den biskopelige kollegialitet på større plan for nettopp å identifisere seg med kirkens vidspredte katolisitet, og her var det særlig forbindelsen mellom de europeiske bispekonferanser, som var aktuelle, men *vår kirkes katolisitet bør på dette plan også utvides til kontakter med troende av ikke katolsk observans, hvor man bl.a. nevner den allerede etablerte kontakt med den lutherske Sig-tuna Stiftelsen i Sverige, hvor biskop*

Martensen, København en tid har vært medlem og for det kommende år har blitt valgt til ordfører.

Det man naturligvis hovedsakelig konsentrerte seg om, var den kommende bispesynode i Roma, og det meste av de skandinaviske biskopers tid gikk med til å tale om denne. Biskopen i Roma har i moderne tid i særlig grad forstått at innhente sin kirkes råd. Derfor har det i de senere år blitt kotyme, at han hvert tredje år innkaller representanter fra de lokale bispekonferanser til et arbeidsmøte, hvor et sentralt tema i tiden blir tatt opp til drøfting. I 1980 blir det familien og familiens forhold til kristendom og kirke, som paven har ment, man i særlig grad bør tale om.

Et dokument, som bærer tittelen, «Den kristne families oppgaver i verden i dag» er blitt foreberedt av synodens sekretariat og utsendt til bispekonferenserne, som så har drøftet det i løpet av året som har gått.

Det var dette dokument, som var det sentrale i den Nordiske Bispekonferansens møte på Sostrup Slot, men man nøyet seg ikke med det. Biskopene ber i høyere grad det aktive katolske legfolk, samt prester og ordenssøstre om råd og deltagelse ved drøftinger om disse ting. I dagene 22. juni til den 3. juli, 1980 blir det avholdt et møte i Osnabrück etter innbydelse fra Ansgarswerk. Her regner man med, at synodese sekretariatet har gjennomlest biskopenes bemerkninger til det fremlagte dokument om den kristne families oppgaver i verden i dag, og man sikter på, at nettopp dette felles arbeide av representanter for den samlede kirke i Norden og det øvrige Europa i høy grad vil kunne bli en viktig hjelp for biskopene under deres arbeide ved synoden i Roma.

I midten av desember møttes en gruppe preste- og ordensstudenter fra de nordiske land i Würzburg. Foranledningen var en invitasjon fra Msgr. dr. Helmut Holzapfel og St. Ansgarswerk Würzburg. Dr. Holzapfel er for mange kjent som en stor venn og velgjører for de nordiske kirker gjennom flere årtier.

Ut fra en oversikt over situasjonen med hensyn til prester og prestestudenter i Danmark ble situasjonen i de forskjellige land sammenlignet og diskutert. Det ble sterkt understreket den store mangelen på informasjon om forskjellige studiemuligheter og ordener. Dessuten ble det holdt fram at det er absolutt nødvendig å engasjere alle katolikker i regelmessig bønn for nye kall.

Etter en innledning om situasjonen for kirken i Tyskland av dr. Holzapfel fortsatte diskusjonen neste dag. Det ble vist til en rekke brosjyrer og hefter av informativ og mediativ art som er kommet i Tyskland til hjelp for de som overveier et liv i Kristi tjeneste. I diskusjonen kom det tydelig fram et ønske om noe tilsvarende på de nordiske språk.

Tid ble det også til besiktelse av de vakre omgivelsene. Om kvelden ble gruppen invitert hjem til dr. Holzapfel, og opplevde der et møte med den nye biskopen av Würzburg, dr. Paul Werner Scheele. Dr. Scheele er meget sterkt involvert i økumenisk arbeid i Tyskland, og nettopp økumenikk preget den to timer lange samtalen med ham.

Møtet ble avsluttet etter to dager om formiddagen den 16.12. Det kom tydelig fram takknemlighet over at den tyske kirke med sin generøsitet muliggjør en slik kontakt mellom nordiske prestestudenter.

Gustav Johannessen

MAFIAEN ble skarpt kritisert i et hydebrev de kalabriske biskoper (Sor-Italia) sendte ut i november. Mafiaen ble bl. a. kalt en «vanærende plage», et «skrekkelig onde», en «fatal kreftsvulst» og en «parasittisk substruktur» som borgerne må være med på å «utrydde».

(KNA)

De som ønsker å delta i møtet i Osnabrück 23/6—2/7 1980 bes melde fra til legmannsrådet snarest og senest 1. mars.

FORSIKRINGSAKTIESELSKAPET LIVSFORSIKRINGSELSKAPET
VESTA HYGEA

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

Familiens situasjon....

Ingen katolikker bestrider, at livslang kjærlighet mellom ektefellene er idealet og skaper det beste miljø for barna. Men skal Synoden være til noen hjelp for katolske kristne, må man se i øynene at familien lever under vanskelige forhold. Ekteskapets ytre betingelser er anderledes idag enn i en katolsk landsby for hundre år siden. Om mange ekteskap går i stykker behøver ikke ond vilje være årsaken til det.

Er det heldig å konsentrere studiet om kjernefamilien?

En av de største vanskelighetene ved familiens situasjon idag, er at kjernefamilien ofte er isolert fra andre familier og eldre metnnesker. Når man vier kjernefamilien en synode, og setter i gang studier i menigheter og bispedømmer med denne situasjon for øye, må man passe seg for tendensen enhet som er seg selv nok. Katolikker som ikke lever i en kjernefamilie vil føle seg uvelkomne i dette arbeidet.

Man har erfart at konsentrasjonen om kjernefamilien som den opplagte modell ikke alltid er heldig i katekesen. Barn blir f.eks. oppfordret til å skrive ned fars og mors karakteristiske egenskaper. Ikke alltid er læreren oppmerksom på at mange barn slett ikke lever i den ideelle situasjon, med både en mor og en far i hjemmet.

I det hele ville det være interessant å få vite hvor stor del av katolikkene i Norden som virkelig lever i en kjernefamilie. Mon ikke antallet enslige og isolerte er så stort, at omsorgen for dem kunne være like påkrevet som studiet av den klassiske familie?

Følelsenes betydning

Familiens situasjon er forandret. Familien er ikke lenger nødvendig for

å overleve økonomisk. Tidligere var ekteskapet i høy grad et arbeidsfelleskap. Ekteparet arbeidet sammen på sin gård eller med sitt kjøpmannsskap, og de felles interesser og den felles oppgave gjorde at det var ikke så prekært om forelskelsen kjølnet og unnlot å fordypes til kjærlighet. I våre dager er den gjensidige kjærlighet, og kjærligheten til barna, omtrent den eneste grunn til å forbli gift. Brister dette følelsesmessige grunnlag, er det lite som binder ektefellene sammen. Familiens situasjon er derfor mindre trygg enn den var tidligere. Katolikker vil være til hjelp for hverandre, hvis de er oppmerksom på dette, og forsøker å være til støtte for ektefellene når de kommer i vanskelige faser og trenger vennskap.

Religion i familien

Tradisjonelt beskriver man familien som stedet hvor troen gis videre. I

praksis er mange foreldre svært i villrede om hvordan de skal gripe an denne formidlingen. Mange bekjenner, at de synes det er vanskelig å snakke med barna om troen, be med dem, o.s.v., og at de derfor er lykkelige over undervisningen i menighetene, der de håper at «kompetente» folk tar seg av trosformidlingen. Når foreldrene ikke tilhører samme kirkesamfunn, er denne vanskeligheten svært lett å forstå.

Mødre med arbeid utenfor hjemmet

Katolske tekster idylliserer gjerne den hjemmeværende mors livsform. Vil kvinnen arbeide utenfor hjemmet, fremstilles det ofte som et egoistisk ønske om å gjøre karriere, etc. Man synes å tro at det er en lett sak å finne plass til barna i daghjem. Vår erfaring i Norden er snarere at det er lettere sagt enn gjort å finne daghjems plass. Dessuten har mange barn meget godt av å være sammen med andre barn i en daginstitusjon under kyndig veiledning. Barneoppdragelsen overlates ikke til en institusjon selv om barnet tilbringer en del av dagen i en barnehage.

Påstanden i nevnte artikkel om at barn i dag betraktes mer som en byrde enn som en gave fra Gud, virker gene-

relt negativt og savner begrunnelse. Det kan være mange andre årsaker til at folk idag får færre barn enn før, det er ikke sikkert at hovedårsaken er foreldrenes egoisme. Tross barneåret er ikke samfunnet vi lever i særlig barnevennlig — tenk bare på trafikkforholdene. Det er en veldig belastning for foreldre når barn stadig må passes, og ikke kan sendes ut for å leke.

De gjengiftes situasjon

I virkeligheten har ektefellene i mange katolske familier vært gift før og deres fraskilte ektefelle lever stadig. De er derfor etter kirkeretten avskåret fra å motta sakramentene.

Det ville være gledelig hvis synoden hadde mot til å ta «de gjengiftes» situasjon alvorlig og forsøke å komme disse kristne til hjelp.

Det ville være nærliggende å studere den ortodokse kirkes praksis. «Den uskyldige part» kan der etter skilsmisse få kirkelig velsignelse av et nytt ekteskap.

Men selv om kirkeretten skulle forbli uendret, er det mye som kunne gjøres for de skilte og eventuelt gjengifte på det pastorale plan. Slik det er idag, føler mange av dem seg urettmessig puffet ut i kirkens periferi. Det er en belastning for deres trosnivå og deres evne til å formidle troen til barna.

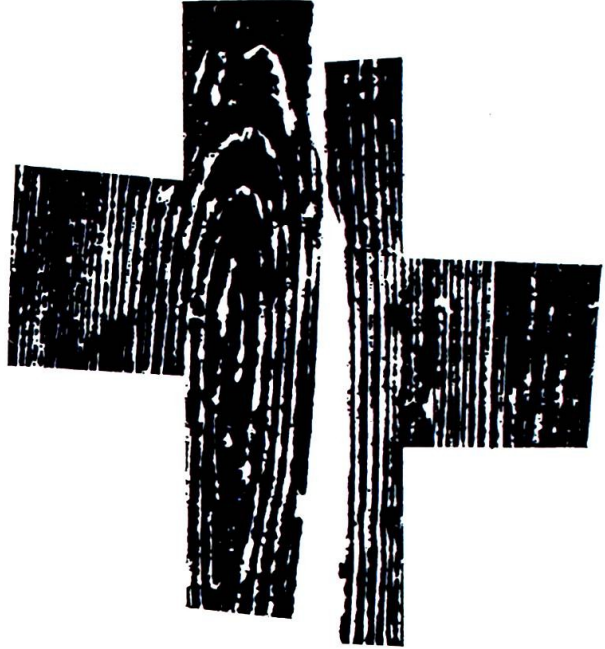
Det finnes sikkert mange flere elementer som burde være med i en beskrivelse av familiens situasjon idag. Dette er ment bare som et lite bidrag til tankevirksomheten på lokalplanet.

Fra en kveldssamtale mellom: Jorunn og Knut Bjørngård, gift med tre barn. Helge Erik Solberg, skilt med to barn og fr. Arne Fjeld, O.P.

DE IRSKE BISKOPER sendte den 11. november ut en fredsappell rettet til lederne for de paramilitære organisasjoner, til politikere, regjeringer og til de som er ansvarlige for ro og orden. I appellen minnet de om pavens fredsappell i september, og mente at det sjelden hadde bydd seg en så gunstig anledning til fred som nå.

(L'Osservatore Romano)

BØNNEUKEN FOR KRISTEN ENHET

MØTER I OSLO-OMRÅDET

18.—25. januar 1980.

Hvor intet annet er angitt er møtetiden hver kveld kl. 19.30.

Fredag 18.:	Templet, Frelsesarmeens nybygg, Bernh. Getzgt. 2.
Lørdag 19.:	Vandregudstjeneste. Frammøte Sentralkirken, St. Olavsgt. 28 kl. 19.00.
Søndag 20.:	Immanuelkirken, Bergensgt. 12.
Mandag 21.:	St. Halvard kirke, Enerhauggt. 4.
Tirsdag 22.:	Mariakirken, Nyveien 17, Stabekk, Kolbotn kirke og Lillestrøm metodistkirke.
Onsdag 23.:	Uranienborg kirke.
Torsdag 24.:	Lunden kloster, Ø. Lunden 3—5.
Fredag 25.:	Oslo Domkirke.

New Life Style

Europeisk forum av legmannsråd avholder møte i Madrid juli, 1980. Hovedtema for denne sammenkomst av europeiske medarbeidere i menighetsrådene vil bli, «Christians for a New Life Style».

Fra Legmannsrådet i OKB vil Inger-Johanne Fossum og hennes mann delta sammen med John Col-ding og Øivin Strand, og man regner

med deltagelse fra både Midt- og Nord-Norge.

De norske legmannsråd mener, at det er viktig å være med i internasjonal sammenheng, da man representerer en internasjonal kirke. Norske katolikker bør ikke isolere seg, selvom den praktiske utnyttelse av medlemskapet i det europeiske forum inntil nå har vært temmelig beskjedent.

PAVENS REPRESENTANT til den internasjonale misjonskongress i Manila i begynnelsen av desember er kardinal Agnelo Rossi, som i august besøkte Norge. På reisen besøker den 66-årige prelat Bombay, Bangalore, New Dehli og Goa. (Kat. Orient. - KNA)

Det er med stor beklagelse, at St. Olav må meddele sine lesere at nr. 24, 1979 på grunn av tekniske vanskeligheter må utgå og blir erstattet med nr. 1, 1980 på 24 sider.

I KJØLVANNET AV PAVENS BESØK I TYRKIA er det opprettet en ortodoks-katolsk teologisk kommisjon med 29 katolske medlemmer (bl. a. kardinalene Hume, Ratzinger, Willebrands og Etche-garay og 24 ortodokse medlemmer, fra de ortodokse kirker under Konstantinopel, Antiokia, Alexandria, Jerusalem og Moskva og i Serbia, Romania, Bulgaria, Hellas, Kypros, Georgia og Finland.

(KNA)

DE NICARAGUANSKE BISKOPER har i et hyrdebrev gjort det klart at de «står meget nær prinsippene for den sandinistiske revolusjon». Katolikken ble oppfordret til å delta i samfunnets videre utforming «fritt og kritisk». Spesielt støttet biskopene de nye lover som fremmer de fattige, og roste den sandinistiske revolusjons verdinormer. Men sandinistene måtte kunne tåle kritikk, ellers kunne deres evt. feilgrep ikke rettes opp i tide, minnet biskopene om.

(KNA)

DEN BOLIVIANISKE KATOLSKE KIRKE spilte en avgjørende rolle i formidlingen etter oberst Natusch Buschs militærkupp den 1. november, som førte til at den nye junta trakk seg tilbake til fordel for en sivil regjering.

(KNA)

DE ØSTERRIKSKE BISKOPER understreker at de mener at «abort og prevensjon er helt vesensforskjellig, og må dermed bedømmes forskjellig. De østerrikske biskoper gikk på sitt siste møte igjen inn for «et fornuftig og ansvarlig foreldreskap», opplyste deres pressekontakt, hjelpebiskop Alois Wagner (Linz). På spørsmål om de var på kant med Vatikanet i disse spørsmål, forklarte Wagner at de østerrikske biskopers syn har vært kjent for Rom i årevis, og at hverken paven eller noen kurieorganer har kommet med innvendinger.

(KNA)

LITURGISK KALENDER

JANUAR

1. Jomfru Maria, Guds mor, sollemnitas. 4. Mos. 6, 22—27. Gal. 4, 4—7. Luk. 2, 16—21.
2. Basilius den store og Gregor fra Nazianz, biskoper og kirkelærere. 1. Joh. 2, 22—28. Joh. 1, 19—28.
3. Ferial. 1. Joh. 2, 29—3, 6. Joh. 1, 29—34.
4. Ferial. 1. Joh. 3, 7—10. Joh. 1, 35—42.
5. Ferial. 1. Joh. 3, 11—21. Joh. 1, 43—51.
6. Herrens epifani. Jes. 60, 1—6. Efes. 3, 2—3a.5—6. Mt. 2, 1—12.
7. Ferial eller Raimundo av Penafort, prest. 1. Joh. 3, 22—4, 6. Mt. 4, 12—17.23—25.
8. Ferial. 1. Joh. 4, 7—10. Mk. 6, 34—44.
9. Ferial. 1. Joh. 4, 11—18. Mk. 6, 45—52.
10. Ferial. 1. Joh. 4, 19—5, 4. Luk. 4, 14—22a.
11. Ferial. 1. Joh. 5, 5—6.8—13 (Gr 5—13). Luk. 5, 12—16.
12. Ferial. 1. Joh. 5, 4—21. Joh. 3, 22—30.
13. Herrens dåp. Jes. 42, 1—4.6—7. Ap. Gj. 10, 34—38. Luk. 3, 15—16.21—22. (Hilarius, biskop og kirkelærer feires ikke.)

TEMPUS PER ANNUM

14. Ferial. 1. Sam. 1, 1—8. Mk. 1, 14—20.
15. Ferial. 1. Sam. 1, 9—20. Mk. 1, 21—28.
16. Ferial. 1. Sam. 3, 1—10.19—20. Mk. 1, 29—39.
17. Antonius, abbed. 1. Sam. 4, 1—11. Mk. 1, 40—45.
18. Ferial. 1. Sam. 8, 4—7.10—22a. Mk. 2, 1—12.
19. Ferial eller Jomfru Marias lørdagsmesse. 1. Sam. 9, 1—4.17—19. 10, 1a. Mk. 2, 13—17.
20. 2. alm. søndag. Jes. 62, 1—5. 1. Kor. 12, 4—11. Joh. 2, 1—12. (Fabianus, pave og martyr og Sebastian, martyr feires ikke.)
21. Agnes, jomfru og martyr. 1. Sam. 15, 16—23. Mk. 2, 18—22.
22. Ferial eller Vincent, diakon og martyr. 1. Sam. 16, 1—13. Mk. 2, 23—28.
23. Ferial. 1. Sam. 17, 32—33.37.40—51. Mk. 3, 1—6.
24. Frans av Sales, biskop og kirkelærer. 1. Sam. 18, 6—9. 19, 1—7. Mk. 3, 7—12.
25. Apostelen Paulus' omvendelse. Ap. Gj. 22, 3—16 eller Ap. Gj. 9, 1—22. Mk. 16, 15—18.
26. Timotheus og Titus, biskoper. 2. Tim. 1, 1—8 eller Tit. 1, 1—5. Luk. 19, 1—9 eller Mk. 3, 20—21.
27. 3. alm. søndag. Neh. 8, 1—4a.5—6.8—10. 1. Kor. 12, 12—30 (eller 12—14.27). Luk. 1, 1—4; 4, 14—21. (Angela Merici, jomfru feires ikke.)
28. Thomas Aquinas, prest og kirkelærer. 2. Sam. 5, 1—7. Mk. 3, 22—30.
29. Ferial. 2. Sam. 6, 12b—15.17—19. Mk. 3, 31—35.
30. Ferial. 2. Sam. 7, 4—17. Mk. 4, 1—20.
31. Johannes Bosco, prest. 2. Sam. 7, 18—19.24—29. Mk. 4, 21—25.

OVER 1000 PRESTER OG ORDENS-SØSTRE I PERU har underskrevet på et brev til militærregjeringen som beskylder den for å være medskyldig for ød og sult, ved sin usosiale økonomiske politikk. Spesielt refses «den brutale undertrykkelse» av fiskere, gruvearbeidere og lærere, som «kalles agitatorer, og utsettes for stadige trusler, forfølgelser, vilkårlig arrest og forvisning». Brevet, som ble lest opp i alle Perus kirker i november, var bl.a. undertegnet av lederne for jesuittene, maryknollprestene og dominikanerinnene i landet, og av den kjente teolog Gustave Gutierrez.

Arbeidernes kjøpekraft har de siste fire år gått ned med 50 % i Peru.

(KNA)

TO NYE DRAP AV KATOLSKE PRESTER i Kina under kulturrevolusjonen er blitt kjent. Det gjelder to prester fra Shantung, som ble hengt i sine messegevangder i Yangku, fordi de ulovlig hadde feiret messen.

(KNA)

MARGARETH THATCHERS økonomiske innstramninger rammer også de katolske skoler, noe Englands biskoper har protestert mot. Tidligere fikk elevene tilskudd til busspenger til skolen. Englands katolikker bor spredt og de er tildels fattige, og biskopene mener at det er ufor-svarlig sosialt å trekke tilbake busstilskuddet.

(KNA)

På kollisjonskurs

Som det fremgår av massemedia i den senere tid har professor dr. teol. Hans Küng ved det katolske teologiske fakultet ved universitetet i Tübingen blitt avskjediget.

De fleste lesere er jo sikkert kjent med, at det lenge har vært strid omkring dr. Küng og hans moderne ideer. Det er naturligvis vanskelig for ikke-fagfolk å trenge inn til dybden av det Küng i virkeligheten mener; de emner han beskjeftiger seg med er svært tilgjengelig stoff i forveien, så noe kan det sikkert ligge i uttrykk som, «at han på

stalt», som det offisielt heter i uttalelsen fra Kongregasjonen for Troslæren.

Så kan man selvfølgelig spørre, hvorfor i all verden alt det oppstyr, midt i vår økumeniske tid? — Nå kan man vel si, at likegyldig hva man representerer i den katolske kirke, så står den katolske kirke den dag i dag fast på læren om skriften og tradisjonen. Disse ting kan fortolkes på forskjellig måte på bakgrunn av den teologiske viten, man i dag besitter; men at det i teologien, såvel som i kristen praksis er helt faste normer, man ikke kommer utenom, er sikkert; og at den romersk-katolske kirke derfor på offisielt plan må hevde visse retningslinjer for sin virksomhet ikke bare av hensyn til ikke-katolikker, men i sannhet også over for den katolske menighet i seg selv, er gitt.

Det er neppe tvil om, at avskjedigelsen av professor Küng og de offisielle uttalelser om hans virksomhet som lærer er besluttet på meget høyt plan innenfor kirken. Den vest-tyske presse gir da også uttrykk for, at prefekten for kongregasjonen for troslæren kardinal Seper har hentet sine ordre direkte hos paven. St. Olavs medarbeider i Sentraleuropa, Claes Tande fortolker det dithen, «at nå vil paven se resultater!»

Det man især setter fingeren på, er Küngs ideer om ufeilbarligheten. Formannen for den tyske bispekonferanse, kardinal Joseph Höfner erklærer i en offisiell kommentar til dr. Küngs avskjedigelse:

«Alle kristne kirker og samfunn lærer, at Jesu Kristi kirke er ufeilbarlig, og dette har fremfor alt sin rot i en fast og ugjennomtrengelig overbevisning om Guds ords tilforladelighet. Selvom kirkens tro alltid må være gjenstand for nytenkning og derved forblir ufullendt inntil den menneskelige histories avslutning så innebærer den alltid et uforbindtlig ja eller nei! Ellers er kirkens forbliven i Jesu Kristi sannhet, som den egentlige grunnvoll ikke mer mulig ..

For at kirken skal forbli i denne sannheten hører visse trosutsagn; disse har en forskjellig grad av sammenheng, trossetninger, som tjener til utlegning av skriftens vitnesbyrd»

Det har ellers ikke skortet på kommentarer til Küng-saken, hverken i den tysk-sveitsiske presse eller fra kolleger til professor Küng; det være seg både på katolsk og evangelisk hold. — Et interessant moment peker Küng's nære kollega ved Universitetet i Tübingen, professoren i Kirkerett, dr. Herrmann på, idet han sier, at den utvikling saken faktisk har tatt, understreker bl.a. det forhold, at forholdet mellom «kirke og stat ikke er i orden!» — Bemerkningen er tydelig et fingerpek mot det universitetet som hører under statsforvaltningen og ikke som mange andre europeiske universiteter har selvstendig

grunn av sine formuleringer forvirrer de troende osv.» — På den annen side kommer man heller ikke utenom, at Hans Küng setter fingeren på mangt og meget i teologien, som muligvis kan tolkes på en litt annen måte i dagens verden enn på det tidspunkt det ble skrevet.

Imidlertid har man i Rom besluttet å gjennomdrøfte professor Küngs teologiske utsagn med ham og i alle fall avgjøre, om man kan fastslå, at dr. Küng «ikke lenger kan betraktes som katolsk teolog, og derfor ikke lenger kan utøve et lærerembede ved en katolsk lærean-

A/S NORSKE SHELL
FYRINGSOLJE

Leverandør til de fleste
katolske institusjoner
i Norge

Ved bestilling av olje:
02-19-12 00 - Service 02-19 12 20

Eches Færrehandel

NYGARDSGT. 19

status. Professor Küng's ikke-katolske teologiske kolleger ved universitetet står samlet i protest mot avskjedigelsen, og et kollegium på tretten evangelisk-teologiske lærere har vedtatt en resolusjon, hvor det bl.a. heter, at «man frykter, at denne fremgangsmåte vil skade kristenheten.» — At Küng selv har protestert på det kraftigste er selvsagt, og han uttaler bl.a. «Jeg skammer meg over min kirke!»

At det er en hel del i det forskjellige kommentatorer fremkommer med, fremgår tydelig, hvis man ser på det «teologiske bilde» utover Europa for tiden. Tilfellet Küng synes nemlig ikke å være så enestående. — I Frankrike er det dominikaneren Jaques Pohiers, som var våget seg for langt ut etter den offisielle kirkelige mening; han har etterhvert drevet det såvidt, at han i april 1979 fikk messe- og prekenforbud, men om man våger å gå så langt i Hans Küngs tilfelle vil tiden vise. I forbindelse med den hollandske synode har den belgiske teolog Schillebeeckx vært i fokus. Han er især kjent for sitt medarbeiderskap ved den Hollandske Katekisme, som jo ble kritisert, men det fremgår av de siste kommentarer, at pater Schillebeeckx i noen grad har klart å berolige Rom.

EN STIGENDE TENDENS i antall studiepåbegynnere ved de østerrikske presteseminarer begynner å vise seg. I år begynte 13 % flere på prestestudiet ved de østerrikske seminarer.

(KNA)

MANGE TEOLOGER HAR PROTESTERT mot Troskongregasjonens innkallelse av den nederlandske teolog Edward Schillebeck (Nijmegen) til Rom i desember for å klargjøre visse sider ved sin teologi. Protester er kommet fra både engelske, nederlandske og tyske teologer, som mener at det ikke lar seg gjøre å danne seg et rettferdig og korrekt bilde av den fremtredende teologs arbeider ved et slikt kort møte.

(KNA)

C. HANSSENS

Trykkeri og Bokbinderi

Tlf. 13 056

FREDRIKSTAD

HELDER CAMARA, erkebiskop i Recife/Olinda (Brasil) har nylig bekjentgjort at de brasilianske biskoper med det første akter å gå inn for en detaljert plan om jordreform i Brasil og kreve at regjeringen gjennomfører en slik.

Helder Camara angrep (overfor tysk presse) sterkt de multinasjonale selskap i Brasil som stadig kjøper opp kjempestore områder. Disse områdene er ikke underbefolket, sa Camara. Jorden er i flere generasjoner dyrket av indios og landarbeidere som aldri har måttet ha noe dokument på sin eiendomsrett. Så kommer disse konserner med dokumenter og tror de har rett til å fordrive disse mennesker. Når vi forsvarer disse mennesker, blir vi beskylt for å være kommunister, ca Camara, og mente at regjeringen er medskyldig i urettferdigheten.

(KNA)

Esperanto er det internasjonale sprog og tales og forstås av mange mennesker verden over. — Esperanto gir kontakt med mennesker over hele jorden uansett religion, politisk overbevisning og hudfarve. Esperanto er lett å lære og gir en mengde muligheter for å søke nye veier.

IKUE er det internasjonale katolske esperantist-forbund som har medlemmer overalt på jorden. Alle slags mennesker er medlemmer av IKUE, fra berømte videnskapsmenn til ganske alminnelige mennesker, som synes at esperanto er moro.

IKUE har en hel del aktiviteter som kan være av interesse også for norske katolikker.

IKUE har tenkt å starte opp i Norge. Vi gjør det gjennom et kurs, som begynner i slutten av januar.

Alle, som kan tenke seg å søke nye veier. Alle som søker internasjonal kontakt. Alle som vil være sammen med mennesker, som er anderledes og er framsynte ønskes velkommen.

Begynnerkurset i Esperanto varer ca. 30 timer og ledes av fru de Casperly.

Alle interesserte kan henvende seg til Cmaj, tlf. 02/53 52 50.

DE AMERIKANSKE KATOLIKKER har en særlig stor oppgave overfor verdens sultende millioner, sa den amerikanske bispekonferanses president, erkebiskop John Quinn (San Francisco) nylig. Han oppfordret til en oppdragelse til ansvarsbevissthet og til katolikkenes støtte til politiske tiltak for å redusere verdensulten.

(KNA)

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØN

Glads vel 23, Grefsen

Tlf. 21 18 32

Hva velger kirken vår?

Av Astrid Gunnestad

Astrid Gunnestad, som er journalist i Norsk Ukeblad har skrevet dette hjertesukk, hvor hun setter fingeren på et punkt, som kanskje ikke er helt uvesentlig for mange kirkegjengere, det være seg katolikker eller andre.

Konfirmasjon i en landsens kirke. Presten er ung, det fortelles at han opptrådte med rockehjul på overhøringen. Jeg vil gjerne høre Guds ord formidlet. Og lytter. Men det som kommer der ovenfra minner mest om Wesenlunds parodi — eller som lirekassegnål. Selv når han leser direkte fra Bibelen er det som om han smører hvert ord inn i uvirkelighet og honning.

Idiot, sa min sidemann. Men jeg tror ikke det. Jeg har hørt for mange lignende prekener til at jeg tror at denne presten alene er ansvarlig for de tåkedottene som søndaglig spres ut til mennesker som kanskje kommer til kirken i oppriktig søken etter en levende Kristus.

Måtte kirken vår få en Luther før det er for sent. En som kanskje prøver å hente frem noe av den mystikk Martin beskar. Og dermed ga protestantismen altfor skrantne røtter å vokse videre på? Kanskje. Jeg vet ikke så sikkert. Hva jeg er sikker på er at dagens prestetype har overlevet seg selv. Se bare hvordan han står der. Livredd for å vise at Ordet angår ham personlig. Snakker han om synd, er den generell eller andres. For selv om ethvert menneske som bare leker med tanken på å finne Kristus, vet at det koster kamp, erkjennelse, bekjennelse, så viser ikke han at han vet det. Vår prest. Han luller og duller hvert levende ord inn i søt honning og

fremstår uten anelse om det som fikk en Alf Larsen til å utbryte i fortvilelse: «Å herre Jesus, hvorfor kom du med dette uoppnålige ideal til verden? Du sprengte vår virkelighet og gjorde oss hjemløse på jorden.» Eller hvordan Kristus selv kunne finne på å si: «Dere må ikke tro at jeg er kommet for å sende fred på jorden, jeg er ikke kommet for å sende fred, men sverd.»

Jeg etterlyser ikke svovel- eller bekkjennelsesprekener, men jeg tror at en prest ved hjelp av Kirken og dens retningslinjer må være i stand til å vise

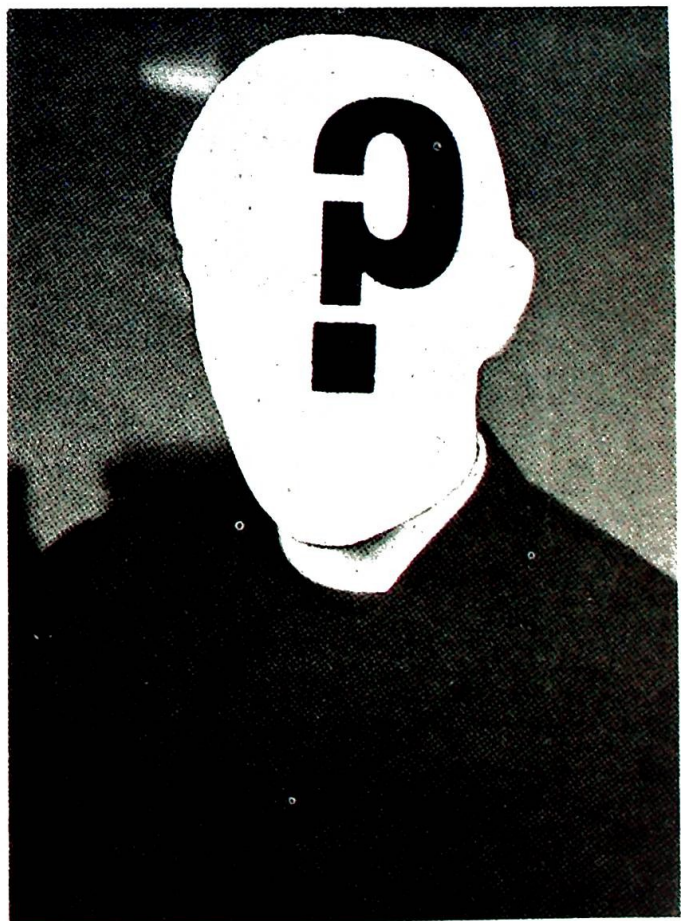
oss at han tror, at han tviler og at han kjemper.

Aldri har veien til Kristus vært vanskeligere å få øye på enn nå. La gå at presten heller ikke ser veien, men retningen har han jo valgt en gang. Ordet sitter han inne med, så hvorfor er det da så umulig å kaste masken på prestestolen og fortelle om sitt virkelige forhold til Kristus. Allerede da ville vi lytte. Fordi vi ville oppdage at vi hadde for oss et levende menneske som iallfall har valgt troen.

Jeg vet ikke om presten jeg hørte forleden tror på Gud. Jeg vet at han leser Bibelen innenat, men jeg hører ikke om han opplever noe ved ordene. Sant å si ga Dag Frøland meg en større trang til å finne veien til Kristus da han løftet opp et grinende speilbilde av meg, oss og av tidsånden på revyen sin her forleden, enn denne rockehjulspresten.

Men jeg vil ikke ham til livs. Jeg

(Forts. s. 17.)

Kvinner i den primitive kirke

Av Annie Jaubert

fulgte Jesus (Luk. 8,2), bare *han* har fremhevet Elisabet og Maria i beretningen om barndommen. Lukas har også nevnt kvinnenes rolle i Kirkens første tid.

I begynnelsen av Gjeringene er kvinnene tilstede sammen med Maria, Jesu mor, for å be om Den hellige ånds komme (1,14). De er til stede blant disiplene, i hjertet av denne forsamling som skal bli Kirken. Det er Kirken i sin helhet — menn og kvinner — som mottar Prinsens vind og ild. Kvinnene, såvel som mennene, mottar profetiens gave i følge Joel: «Deres sønner og deres døtre skal profetere» (2, 17).

Hverken mann eller kvinne

Andre tekster i Det nye testamente viser at kvinner har mottatt profetiens lys (1 Kor. 11, 5, Ap.gj. 21, 9). Profetiens gave besto ifølge Paulus, mindre i å bekjentgjøre fremtiden enn i å meddele Guds ord til menneskene.

Dominasjonsprinsippet blir for-

ST. OLAV FORLAG:

NA PA NORSK:

Pave Johannes Paul II's første rundskriv.

Menneskenes Frelser

Oversatt av Marit Flagestad.

Forord av Hallvard Rieber-Mohn, O.P.

Kan kjøpes eller bestilles i St. Olav Bokhandel, Akersveien 5 eller i nærmeste bokhandel.

Det er utvilsomt at ordene i første Mosebok 3,16 om kvinnen: «til din mann skal din attrå være og han skal herske over deg», har veiet tungt på teologene og visse jødiske skoler som historikeren Flavius Josefus (37 — 100 e. Kr.). Hos ham og mange kristne siden er disse ord blitt avgjørende. De er blitt en forbannelse som har fastlåst kvinnen i syndefallet. Snarere skulle det vel vært insistert på håpet, på å komme i møte, å få vekke forbindelsen den dominerende/den dominerte.

Det er Jesu befriende ord som nekter å vedlikeholde denne oppfatning. «I begynnelsen, sier Jesus, var det ikke slik.» (Mt. 19,8). Jesus går tilbake til Guds opprinnelige plan, som var parets harmoni i gjensidig kjærlighet. «Den største, sier Jesus, skal være alles tjener.»

I budskapet om oppstandelsen må kvinnene virkelig ha fått en spesiell plass siden de blir nevnt så ettertrykkelig i de fire Evangelier. Men Lukas er den eneste som sier at kvinnene

dømt, og på samme linje kommer Paulus' budskap: «I Kristus er der ikke mer hverken jøde eller greker, hverken herre eller slave, hverken mann eller kvinne.»

Likevel er Paulus blitt beskyldt for å være kvinnehater. Lenge måtte kvinnene bære slør på hodet, og enda forklares dette i enkelte bibler som et tegn på underkastelse, mens meningen er den motsatte: sløret er for kvinnen et tegn på verdighet, på hennes evne til å delta i den samme tilbedelse som mannen, da sløret på hin tid var uttrykk for sømmelighet og respekt for gudsdyrkelsen.

Et sosiologisk faktum spilte en hel-dig rolle for kvinnes innflytelse i den primitive Kirke: De kristne kunne ikke komme sammen hverken i tempelet eller i synagogen, og var henvist til å feire eukaristien i private hus. Det var tradisjon at den jødiske kvinne gjorde i stand det som angikk den hjemlige gudstjeneste til sabbaten og Påsken. Den kristne kvinne kunne — på grunn av Jesu holdning til henne — med større frihet delta i den kristne gudstjeneste som til å begynne med var av privat karakter. De kristne kom sammen hos hverandre. Ikke før i det tredje århundre ble det bygget spesielle hus bestemt for gudstjeneste. I Paulus' epistler finnes det henvisninger til disse par, disse kvinner, Lydia og Priscilla, som tar i mot brødrene og hvor det holdes møter. Eksempelene med Lydia og Priscilla er begrenset, men bak dem aner man den rolle mange andre kvinner spilte, og hvilken betydelig innflytelse de uten tvil hadde på menighetene og utformingen av læresetningene. Vi vet dessuten at apostlene og Herrens brødre vanket omkring med deres kvinner (1 Kor. 9, 5).

Den kristne kvinne ble altså ikke skjøvet ut i margin slik som tilfelle var senere i geistlige miljøer, da typen forbindelse mellom mann og kvinne mistet den familiære og broderlige karakter den hadde i begynnelsen.

Selv om det foreligger få kilder, kan man slutte med sikkerhet at kvinnene risikerte meget for Evangeliets skyld, at de satt i verk alle de mulig-

heter som datidens sosiale tilhørighet og dens skikker ga dem. Der er ingen tvil om at i vår sivilisasjon har kvinnens status undergått en gjennomgripende mutasjon, og at dette har viktige konsekvenser for hennes stilling i Kirken.

Nåtidens krav

De moderne krav går i retning av Evangeliet. Overalt forsøker man å oppheve forbindelsen som går ut på å dominere/bli dominert, seksuelle tabuforestillinger blir bekjempet. Det er til alles gode at den kvinnelige personlighet utvikles i en helt voksen forstand. Men også kvinnene må omvende seg, de har ikke lov til å un-

dra seg ansvar. Guds ord driver kvinner og menn til å bli voksne mennesker sammen for i felles og utfyllende virksomhet bidra til at det glade budskap blir gjort kjent for alle.

BEGRAVELSESBYRÅET

TS Jacobsen ^{9/s}

Ullevålvn. 1

TELEFON * 20 79 05

Alltid telefonvakt

Vi kommer i konferanse

Ordner alt

Egen parkeringsplass

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i> Akersveien 1 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.: sønd.: (eng)	19.00 9.30 19.00	— 11.00 —
<i>St. Hallvard kirke</i> , Frans'skanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83		8.35	11.00
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		9.00 18.30	11.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21		9.00	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 21 23 55		9.00	11.00
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587			10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , lörd.: Tyholmen, tlf. 22 209 sønd.: (eng)		18.30 8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , lörd.: Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10 sønd.: <i>Vår Frue Kirke</i> , Helleveien		19.00 sønd.: 9.30	11.00
<i>Florida kapell</i> , Nygaardsgt. 124		19.00	
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , lörd.: Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19 sønd.: (eng)		18.00 8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438		9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kr'st'an V's pl. 1, tlf. 81 168		9.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , lörd.: Torvg. 113, tlf. 23 751 sønd.: (eng)		18.00 sønd.: 11.00	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haraldsgt. 21, tlf. 23 195			11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 22 381		9.00	11.00
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225 lörd.: sønd.: (eng)		18.00 sønd.: 11.00	11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , lörd.: We'demannsgate 3 A, tlf. 52 550 sønd.: (eng)		18.00 sønd.: 10.00	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		9.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038		—	17.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Svetresgt. 26, tlf. 50 793		8.30	11.00
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35		8.30 19.00	10.45
<i>Eikeli kirke</i> , Veståsen 20, tlf. 24 25 69		9.30	10.30
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke</i> , lörd.: Dronningens gt. 8, tlf. 25 534 sønd.: (eng)		17.00 8.30 9.30	11.00
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandef'ordsgt. 1, tlf. 11 949			11.00
VOSS: <i>St. Olavs kapell</i> Finne, tlf. 12 510		Efter avtale	
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> Prinsensgt. 2a2 B'skopen og prestegården, tlf. 21 214		8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670		6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Fl'integt. 5, tlf. 72 779			11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eystens sykehjem</i> , Jernbanegt. 29			11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467			11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , lörd.: Nørvesund, tlf. 37 558 sønd.: (eng)		17.00 8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Stor- gt. 94. Sogneprestens tlf. 84 277	lörd.: sønd.: (eng)	18.00 sønd.: 8.00	11.00
<i>St. Elisabethsostrene</i> , Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487			—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783		8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447		19.00	11.00
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , lörd.: Skolegt. 4, tlf. 61 501 sønd.: (eng)		15.00 sønd.: 10.30	10.30
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , Håreksgt. 82			18.30
SELFORS: <i>Vår Frelasers kirke</i> , Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072		Efter avtale	

Norske
katolikker
møtes
på
Stiklestad,
sommere
1980

Nordisk leir 1980 er for alle over 18 år. Leiren begynner 23. juli og slutter 2. august. Det hele begynner i Trondheim med forberedelser. Det blir orientering om byens betydning som valfartssted og besøk i Nidarosdomen.

Den 24. juli begynner en fem dager lang fotvandring fra Trondheim til Stiklestad. Vi følger en pilgrimsrute som er kjent fra middelalderen. Underveis skal vi diskutere og minnes St. Olav, se på om det finnes paralleller mellom hans situasjon og vår egen — hva som kan gjøres for å videreføre hans kristningsverk. Vi kommer til Stiklestad den 29. juli, og da er det 950 år på dagen siden Olav falt der. Vi går i prosesjon, feirer messe og ser «Spelet om heilag Olav» på friluftscenen. Etterpå tar vi tre avsluttende dager på Fosen videregående skole.

Unge norske katolikkens forbund

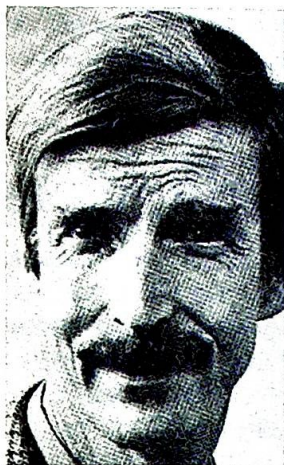
- Påskeleiren for årets konfirmanter 31. mars—6. april på Mariaholm.
- TENleir I for aldersgruppen 14—15 år 21. juni—28. juni på Mariaholm.
- TENleir II for aldersgruppen 16—17 år 21.—28. juni på Pax v/Bergen.
- JUNIORleir I for aldersgruppen 10-11-12 år 28. juni—5. juli på Mariaholm.
- JUNIORleir II for aldersgruppen 13 år 28. juni—5. juli på Pax v/Bergen.
- NORD-NORGE-leir for aldersgruppen 11—15 år 21. juni—28. juni.

1/3 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Leppen - Bryggen 5 - Telefon (05) 21 14 82

BERGEN

Heder til Åge Rønning

Forfatteren Åge Rønning fikk i desember måned tildelt Riksmålsprisen for sin bok *Usynlige Tråder*, som utkom på Gyldendal i høst. St. Olav anmeldte boken straks etter at den var utkommet, og det som især kan ha interesse i den forbindelse er, at det i særlig grad er som språk-kunstner, man ønsker å hedre Rønning. Åge Rønning har nemlig ved sin sublimе jonglering med ordene formådd å skape stemninger og situasjoner, som bare få er i stand til det, og som man i vår tid skal lete lenge for å finne blant norske litteraturer. Han har et avgjort europeisk tilsnitt, og en hel del av det han har skrevet, har da også hentet sine situasjoner fra ikke-norsk miljø.

De fleste av våre lesere vet sikkert at Åge Rønning gjennom mange år var redaktør av St. Olav. Som journalist og spaltist i flere av våre betydelige Oslo-aviser og som den dyktige redaktør av vårt katolske tidsskrift er Rønning legendarisk. Intet under, at det ofte spørres etter ham, når man treffer pressefolk.

Det skal da også fra disse spalter, som Rønning i mange år vocket med virkelig profesjonell kunnen og dyptgående viten om tingenes tilstand både ute og hjemme, komme en hjertelig lykkønsknning i anledning av den store anerkjennelse som har blitt ham til del.

Svend Aage Rasmussen

FOLKEGAVE TIL MOR TERESA.

Innsamlet beløp pr. 11.12. -79 er kommet opp i kr. 942 336,32. Aksjonskomitéen vil takke alle som ved praktisk innsats eller økonomisk støtte har gjort dette mulig. Den begeistring og — for å bruke Mor Teresas eget uttrykk «forstående kjærlighet» som har vært vist ser vi på som et uttrykk for solidaritet med verdens fattige. Etter mange henvendelser vil vi gjøre kjent at den endelige oppstilling av bidrag og overføring av pengene til Mor Teresa er gjort ved årsskiftet. Det er rikelig anledning til fortsatt å gi bidrag over postgiro 5 00 35 87. Aksjonen blir fulgt opp av en permanent støtteaksjon.

For aksjonskomitéen
Gjermund Høgh

NYTT MENIGHETSRAÐ PÅ STABEKK

Asker og Bærum Katolske Menighet holdt den 5. desember sitt årsmøte og disse ble innvalgt i menighetsrådet:

Formann: Kalmann Lehoczky, (ny).
Styremedl.: Hedvig Bechmann, (ny),
Hans Christensen, (gj.v.).

Følgende medlemmer av menighetsrådet var ikke på valg:

Terje Solheim, Olav Slaatelid,
Erika Dommerud.
Søstrenes representant er sr. Martine van Oosterhout.
Representant for ungdommen: Jan Chr. Mollestad.
Varamann: Monika Kirsebom (ny).

Flg. forts.: George Ruud, Gerty Ly,
Heid Skotte, sr. Helene v. d. Linden.

PAVE JOHANNES PAUL har forært en villa i Albanerfjellene til en gruppe tidligere narkotikamisbrukere som, med faglig assistanse, ønsker å starte terapeutisk arbeid for andre misbrukere. Villaen tilhørte den nylig avdøde kardinal di Jorio. Paven ble kjent med de 12 ungdommene under et sognebesøk i Rom i juni. PAVEN UNDERSTREKTE OVERFOR VENEZUELANSKKE BISKOPER som var på ad-limina-besøk i Rom i november betydningen av at kirken engasjerer seg i de sosiale spørsmål. Biskopene må i særlig grad bekymre seg for ofre for urettferdighet og undertrykkelse.

(KNA)

Hva velger kirken vår...

(forts. fra side 13)

vil ikke engang Kirken til livs. Tvertimot ber jeg Kirken: Pakk ut Guds ord, brenn emballasjen og gi det nakne ordet så mye liv som dere makter. Tør dere ikke det, Kirkens menn, så kommer Kirken til å dø med dere. Og enhver er nødt til å bli sin egen kirke. Inntil Ordet finner nye mennesker som kan bære det frem med og i liv.

St. Olav
et norsk
katolsk blad
med
internasjonale
nyheter

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon
(02) 33 36 24
33 55 25
Telegr.adr.:
Rustfriknut

MALERMESTER
utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

I gode og onde dager

Ekteskapslovgivningen og den kristne etikk.

Land og kirke/Gyldendal 1979, 165 s.

Kirkerådets utvalg for sosial-etiske spørsmål har tatt initiativet til denne bok, der syv spesialister og praktikere

let gå inn på problematikken omkring kirkelig vigsel av fraskilte, slik som spørsmålet tydelig ble fremsatt i NRKs studiodebatt den 1. november: Kan kirken tas seriøs hvis den lar de samme mennesker gjentatte ganger foran alteret avlegge løftet om livsvarig troskap?

drøfter juridiske, sosiologiske og kristne aspekter i familieinstitusjonen. På grunn av arbeidet med å revidere ekteskapslovgivningen har disse spørsmål en spesiell aktualitet. Hvilke lesere regner utgiverne med? Vigselsmenn og andre fagfolk vil finne en hel del interessante, men stort sett kjente poenger. Som orientering for forlovede og nygifte vil boken kanskje ofte være for akademisk, selv om der er tilføyet en studieplan med repetisjonsspørsmål.

Det er kanskje skuffende for noen lesere, om enn forståelig, at man i rammen av bokens tema ikke har vil-

Når biskop Juvkam i sin fremstilling av kirkens rådgivende og kritiske funksjon konstaterer at den norske lutherske kirke ikke har noe autoritativt organ med fullmakt til å tale på kirkens vegne, fortsetter han: «I den katolske kirke taler paven på kirkens vegne og sier gjennom en encyklika det avgjørende ord, bindende for alle kirkens lemmer. «Hertil må sies: En pavelig encyklika skal nok tillegges stor vekt, men den gjelder ikke som ufeilbarlig norm, den er ikke absolutt bindende for samvittighetene.

Tidligere justisminister Koren be-

retter at kirkekommissjonen av 1908 avgå en innstilling som ble lagt til grunn for en proposisjon av 1911 som bygget på tvungen borgerlig ekteskapsstiftelse med eventuell etterfølgende kirkelig velsignelse. Men denne proposisjon ble forkastet av odelstinget. Res. kap. Grønningsæter bemerker at det mot et slikt obligatorisk skille mellom ekteskapets borgerlige og kirkelige side ikke er noen absolutte teologiske innvendinger. Det skjedde jo faktisk under den tyske okkupasjon i Norge. Men ellers foretrekker han av pedagogiske og praktiske grunner den nåværende ordning (enten/eller).

Både juristen og presten sier seg uenige i lovendringsforslaget om å oppheve «pater-est»-regelen innen ekteskapet. Dette forslag innebærer at det ikke lenger skal være en selvfølge at en ektemann er far til sin hustrus barn, men at det både for barn født i ekteskap og barn født utenfor ekteskap skal kreves en spesiell erklæring for å fastslå farskapet. Et slikt krav synes å være både urimelig og uverdigg. Det undergraver ektefellenes tillit og troskap til hverandre.

En arbeidsgruppe i Justisdepartementet er kommet med forslag til nokså radikale endringer i navneloven. Hvis det normale blir at hver av ektefellene beholder sitt eget slektsnavn og barna fortrinnsvis får morens, kan en slik omlegning av navnepraksisen bidra til en familiær identitetsoppløsning.

Redaktør Seip peker i sitt bidrag på at de «papirløse ekteskap» faktisk favoriseres ved at visse trygde- og skattebestemmelser gjør ekteskap tapbringende!

En kan kanskje tvile litt om sosiologens fremstilling av «Det svenske eksperiment» i bokens siste — (og lengste) — bidrag passer inn i temaets sammenheng. Den svenske justisministers direktiver til Familie Lovskomiteén i 1969 lød jo: «En ny lagstiftning bör enligt min mening så langt möjligt vara neutral i förhållande til olika samlevnadsformer och

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

olika moraluppfatningar». Men sosio-
logen selv minner om at «vi fremde-
les burde ha visse styringsmuligheter
hvis vi finner at de svenske tilstander
er uønskede.»

Gerard Vranken

Gudsforgiftning

I Gudsforgiftning av Tilman Moser har forfatteren et oppgjør med Gud. Han sier hans hjerte ikke vil kunne få fred og at han ikke vil kunne finne seg selv — og heller ikke sine medmennesker — før han mest mulig har klart å frigjøre seg fra den mektige og altoverskyggende gudsinstant som like fra barndommen av er blitt presset fast i hans «Sjelelige Struktur».

Han setter skylden for sin ulykkelige barndom på Gud. Hatet til sin mor for hennes forræderi — hun måtte nemlig sette ham i pleie da han var 1/2 år fordi hans far var syk.

Han hater Gud, «Du fikk slik makt over meg fordi mors stemme fikk en annen klang, inderlig varm og svingende, som om noe svært kostbart var til stede og som forsvant ut av livet mitt med mors stille Amen». Det forholdet foreldrene har til Gud — og han søker selv forgjeves å få det samme. Hele tiden føler han Gud brukt mot seg — alt han gjør vil gjøre Gud bedrøvet. All hans gjøren og laden måles slik at vi ikke kunne formidle følelser til hverandre uten deg». Og siden han ikke kunne være uten denne følelse av samhörighet, kunne han ikke være uten Gud.

Det er en bok, som utfordrer. Med «Gudsforgiftning» har Moser satt fingeren på et ømt punkt, nemlig den kristne tros-erfaring! — Han har villet gi både et svar og et korrektiv til det tradisjonelle kristne vitnesbyrd, og det er sikkert mange, som kan nikke gjenkjennende til både situasjon og problemstilling.

Gjertrud Nilsen

Tilman Moser:
Gudsforgiftning,
Pax Forlag 1979, 80 sider.

EDVARSDEN & NORHEIM A/S

Autorisert installatør

Radio og Elektrisk utstyr

Pf. 11 220 - Fredrikstad

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio-
og Utstyrsforretning

TORNØEGARDEN - BERGEN

LIKKLEDET I TORINO er uten tvil ekte, uttalte den amerikanske vitenskapsmann Thomas D'Mulala i Woonsocket (R.I.) nylig. Dvs.: det avtrykket som vises på likkleidet må være Kristus. D'Mulala fra «The Nuclear Technical Corporation» var blant de 40 vitenskapsmenn som i fjor høst fikk undersøke likkleidet. Han mente at avtrykket måtte være forårsaket av en 2/1 000 sek. intens stråling fra alle deler av kroppen. Det er nå et så overveldende materiale som konkluderer med at likkleidet er ekte at det nå må være opp til skeptikerne å levere troverdige indisier på det motsatte, mente D'Mulala.

(KNA)

ØKET INTERESSE FOR KATOLISISMEN kan merkes i England etter pavens besøk i Irland. Det finnes et kontor som tar imot henvendelser fra interesserte og sender ut informasjonsmateriale. Vanligvis får de mellom 50 og 250 henvendelser i uken, men etter pavens Irlandstur fikk de 300—500 pr. uke. Etter Polenbesøket var det enda flere, 900 på en uke. I 1977 fikk Englands kirke 5143 konvertitter, mot 12 348 i 1964.

(NC - Katolsk Orientering)

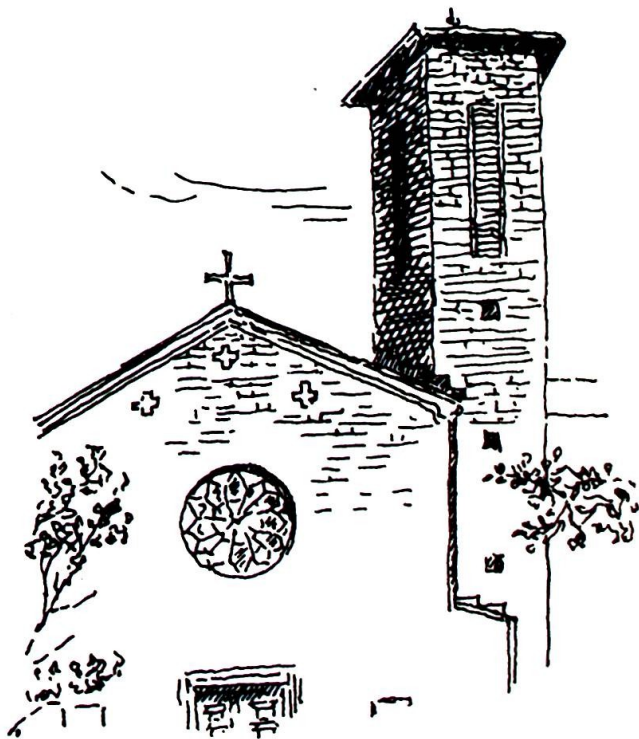
ALLE KATOLIKKER BLE DREPT AV POL POTS regime, uttalte talsmenn for det vietnamesiskvennlige nye regime i Kambodja nylig. Alle religioner skulle knuses, og om noen katolikker overlevde, er det bare tilfeldig. Katolikkene var nemlig spesielt forhatt, fordi 1) mange av dem var vietnamesere, og 2) kirken hadde forbindelse med Frankrike. Den katolske katedral i Phnom Penh er fullstendig jevnet med jorden. Også alle andre kirker ble plyndret og sannsynligvis ødelagt heit.

(KNA)

ET SELVMORD foran Johannes XXIII's grav i Peterskirken i november førte til at kirken øyeblikkelig ble stengt for turister. Paven trakk seg tilbake i bønn, og det ble omgående feiret en soningsmesse.

PAVEN REISER TIL FILIPPINENE i februar, opplyste kardinal Sin (Manila) nylig. Han hadde selv anbefalt tidspunktet fordi det da ikke var så mange hvirvelvinder, og temperaturen var ganske behagelig.

(KNA)

Troens fjell

Efter at have læst bogen, **FJELLET SOM FLYTTET SEG** af Karsten Isachsen, har jeg spurt mig selv, hvorfor jeg egentlig blev grebet af hans tanker.

For det første har Karsten Isachsen en særlig evne til at se bag tingene. Han vælger symboler, som f.eks. fisk, nøglen eller perleporten og fører oss ind i en verden, der er os bekendt, men som vi til daglig glemmer. Denne verden er sansernes modtagelighed og gør derved sindet åbent og modtageligt for en større dybde.

Jeg kom til at tænke på det ny testamente, hvor Jesus selv vælger den samme metode, d.v.s. tager dagliglivet til udgangspunkt; henter mennesket der hvor det står og åbenbarer sig og skjuler troens hemmeligheder bag lignelserne.

Derved er jeg kommet til min anden forklaring. Nok har Karsten Isachsen ment, at bogen især skulle tale til de, som står udenfor kirken; men jeg må indrømme at have følt mig ramt af hans ærlige tilståelser netop fordi, jeg mener at stå indenfor. Dette forhold kom meget tydelig til udtryk i kapitlet, «Var du der? —» I hvilket lidelses historie bliver fortalt med stærke ord i vor tids sprog.

Bogen taler efter min mening til alle og enhver. Ordenes dybde rammer os lige der, hvor vi har etableret os så hyggeligt og selvglade.

Det gør nu godt at kunne lægge bogen til side uden at miste tråden; tværtimod bliver enkelte formuleringer hængende til eftertanke.

Karsten Isachsen har formået at få mig til at være stille igen og lytte eller søge efter meningen i mit liv. Hvis han ville kunne opnå det med enhver, som læser hans bog, kunne alene det betragtes som en gevindst.

En ting må vi alligevel så fast. Vi kan gennem denne bog ikke finde troen; men den kan åbne porten. Den

kan bringe os til eftertanke og måske til at bede om troens gave.

Mange dagligdags ting kan vi se i et nyt perspektiv og give dem mere glans og glæde. Især mennesker, som bærer på en tung byrde kunne komme til at sige: «Tak fordi jeg oplevede sammenbruddet som et gennembrud.» — (s. 32).

Jeg ville ønske, at denne bog fik indpas hos mange. Jeg mener nemlig, at den kan være til hjælp såvel i lyse som i mørke stunder.

Regine Arendt

Karsten Isachsen:
Fjellet som flyttet seg.
Ansgar 1979.

Vennskapets sakrament

Boken ville gavne meget om vi først selv tenker over hva vi ville skrive fra erfaringer innen vennskapets sakrament —.

Utgiverne — Egieds venner — gir i forordet en varsom advarsel for anvendelse av sakramentet i denne dagligdags sammenheng «Det står heller som avbild och tecken för gemenskapen med den treenige Guden som nådens väg och medel...». Men trolig

gjenfinner vi alle nettopp ved denne benevnelse noe som har dukket opp i oss selv. Og anmelderen husker for alltid da en pater på våre breddegrader i en forelesning om ekteskapets sakrament understreket at *det* reelt stod for sakrament mennesker imellom.

Et saksregister bakerst i boken henviser til de notater Egied hadde avmerket som ansatser til den påtenkte

bok (forøvrig også henvisninger til tema som: Det trinitariske liv/Apostolatet/Perlen eller «forlate alt»/Engasjement i det konkrete liv/Bønnen m.f.). Angående vennskap så siver det også ut fra hver av de andre optegnelser om enn mer diffust.

Og det hender under lesningen at våre norske normformete sinn steiler og sperrer øyne... Lukter det ikke homofilitet? Såvisst vet vårt innerste

at ikke blir vi kjent med noen uten en smule forelskelse — men *det* legges ikke i dagligspråket

Langt uti boken kommer «det seksualas roll når man møter personen —» og Egied konfererer med Voillaume: Au coer des Masses — og med avsnittet der som sier at hvert vennskap utgår i noen monn fra det sanselige — men det ekte stanser hverken på det sanselige/det intellektuelle (samtaler) eller det materielle (hjelpsomhet) plan.

Genuint vennskap transformerer disse plan — uten at noen av dem skrumper inn — forener dem i indre transcensens hvor mennesker møtes i sitt innerste — en refleks av det trinitariske forhold og en første kallelse til universalt vennskap.

Overåndelig — tenker du. Galt! For dagboken emanerer jordnær og menneskelig ånd. Så menneskelignær at: «I början av ett vänskapsförhållande kan en viss eksklusivitet, svartsjuka ännu tolkas positivt: den är et skydd för det ännu späda livet».

Mystiker? Ja — og han var den legning bevisst. Bevisst valgte han også mellom kontemplativt kloster og å bli arbeiderprest. Sikkert ble han også klar over at hans språk — hans oversettelse av mystisk erfaring skulle bli: en arbeider i tungindustrimiljøet.

«Han levde ut mystikken sammen med tradisjonelle arbeidere, innvandrere, ortodokse (kristne), muslimer, troløse.» Gikk ut. Lot sitt innerste gå inn til måltider — sjelens måltid — som — uten å bevisst å ville det — ble Kommunion sammen med venner — vennen. Vennen —: den stadig skiftende i person — vanlige dagers møte innen sin orden og siden innen sitt valgte samfunnsjikt.

Og dagboken går stadig i dialog med kjente mystiker som Hadewijk av Antwerpen, Jan van Ruysbroek, Johannes av Korset, Charles de Foucauld, Teilhard de Chardin. Ikke kun i bekreftende samtaler — men i den dialogisering som unnfanger og spirer i nytt dialogledd — og som derfor gir mulighet for nok en dialogisert spire.

Vi finner gjenkjennelser (selv om atskillige troserfaringer ennå er uåp-

net for mange av oss). Vi blir lettet over å se offentlig sagt: «Tanken att varje möte har en mytisk betydelse genomtränger mig sakt men säkert.» Sitatet blir henimot løgn løsrevet fra de tre følgende setninger (s. 34 nederst) Og samtidig kan ikke begrunnelsen for møtets mytiskmystiske verdi plukkes utav bokens helhet. Livet har i sin usymmetriske symetri strukturert dagboken — og således kan den gjenleves av leseren.

VT

Egied van Broeckhoven:
Vänskapens sakrament.
Katolske Bokförlaget 1979.

PEK — I anledning utdelingen av Fredsprisen i Oslo sendte kardinal Höffner et telegram til Moder Teresa. Kardinalen skrev:

«Ærverdige Moder! — Jeg takker Dem hjerteligst for Deres modige og klare ord i anledning utdelingen av Fredsprisen. Deres entydige stillingtagen mot fri abort, som De kaller «Krig mot de uskyldige, ufødte barn,» er en hjelp for oss i vår kamp for å beskytte det ufødte. Presterådet i bispedømmet Köln og jeg står uforbeholdent bak Deres ord.»

BØNNENS APOSTOLAT!

Kirken ber i hele året 1980 for at den kristne ungdom med sann aktelse for seg selv og ved hjelp av gode seder kan forberede seg til ekteskapet.

PATRIARKATET I MOSKVA ER INKOMPETENT

Den ledande ortodoxa prästen Gleb Jakunin har i ett 40-sidigt dokument pläderat för hemliga församlingar i Sovjet. Bry er inte om att bilda statligt erkända församlingar, är hans maning till landets ortodoxa, bilda i stället grupper med hemligt vigda präster!

Gleb Jakunin menar att patriarkatet i Moskva står handfallet inför det religiösa uppvaknandet i Sovjet. Kyrkans ledare klarar inte situasjonen, alltså måste vi klara oss utan dem. Bland annat har patriarkatet helt givit upp alla troende i Sibirien och i de östra delarna av URSS. Där finns nu varken kyrkor eller präster. Just där skulle det behövas hemligt vigda biskopar och präster, så som man gör i den katolska kyrkan, skriver Jakunin, och de talrika baptisterna har följt samma mönster.

Jakunin betonar, att han inte alls menar att man skall grunda en ny katakombkyrka i konkurrens till den kyrka som finns eller för att motarbeta patriarkatet. Tvärtom ser han sitt förslag som en tillgång både för den etablerade kyrkan och för de många troende som nu är utan herde.

ØST-TYSKLANDS KARDINAL DÖD

Den 14. desember døde Berlins biskop, erkebiskop Alfred Kardinal Bengsch i Øst-Berlin, ikke mer enn 58 år gammel. Dermed mistet DDR's ca. 1,3 millioner katolikker en overhyrde som i tyve år målbevisst har kjempet for at kirken skulle få ut større frirom og som har vært en betydelig støtte for de troende i deres trengsler under det ateistiske regime.

Berlinereren Bengsch ble hjelpebiskop i Berlin (Øst) i 1959, under biskop Döpfner, som residerte i vest. I august 1961, kort etter muren ble bygd, etterfulgte Bengsch Döpfner, som ble erkebiskop i München. Bengsch ble boende i Øst-Berlin, og kunne da mye lettere enn sin forgjenger ivareta sine oppgaver i DDR. Hyppige og regelmessige besøk i Vest-Berlin (287.000 katolikker) var også mu-

FIKK DE IKKE EN IKONKALENDER TIL JUL?

VI HAR NOEN GANSKE FÅ IGJEN, 12 nydelige reproduksjoner, 2 forskjellige utgaver á kr. 98,—.

Pave Johannes II's rundskriv er nå kommet på norsk:

Menneskenes Frelser, kr. 28,—.

Pesch: Guds barns frihet, kr. 27,—.

Pesch: Kort katolsk katekisme, kr. 27,—.

Hallvard Rieber-Mohn: Kristen i et tidsskifte, ib. kr. 60,—.

Åge Rønning: Usynlige tråder, ib. kr. 76,—.

Vera Henriksen: Dronningsagaen, ib. kr. 98,—.

Muggeridge: Moder Teresa, ib. kr. 69,—.

Kilström/Rooth: I Jesu sällskap, kr. 86,50.

Colliander: Gresk ortodoks tro og livssyn, kr. 25,—.

Stavropoulos: Deltakere i gudommelig natur, kr. 25,—.

Gafni/Heyden: Jerusalem, kr. 98,— (rikt illustrert).

John Taylor: Icon Painting, kr. 135,— (rikt illustrert).

Farmer: The Oxford Dictionary of Saints, kr. 109,50.

Malinski: Pope John Paul II, kr. 145,—.

VI HAR ET USEDVANLIG FINT UTVALG I RELIGIØSE PLATER

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Åpent kl. 9—16, lørdager 9—14.

lig for ham, og han ble et symbol på enheten mellom Berlins katolikker på begge sider av muren.

I 1967 ble Bengsch kardinal og i 1976 leder for Berlins bispekonferanse, som omfatter alle biskopene i DDR. Bengsch var også et bindeledd mellom biskopene i de to tyske stater; p.g.a. Vest-Berlins tilknytning til Vest-Tyskland, var han også med i bispekonferansen i Vest-Tyskland.

PAVENS SPESIALNUNTIUS FOR ØST-EUROPA, Luigi Poggi, er nylig kommet tilbake fra Bulgaria, der han foretok en bispevielse. Han ga uttrykk for at forholdet mellom kirke og stat i landet, og mellom regjeringen i Bulgaria og Vatikanet er på god vei til å normaliseres. Bulgaria har ca. 50 000 katolikker blant ca. 9 mill. innbyggere.

(KNA)

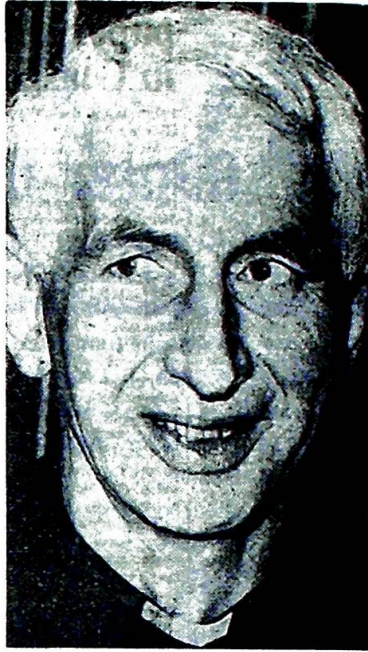
EN TYSK MISJONÆR ble den 1. desember utvist fra Sør-Afrika, uten at noen grunn ble angitt. Erkebiskop Joseph P. Fitzgerald (Johannesburg) betegnet utvisningen som helt grunnløs. Den utviste pater var meget populær blant de svarte i sitt bispedømme, Port Elizabeth.

(KNA)

St. Olav
et blad
for
katolikker

FLERE PRESTER? Vatikanets årbok for 1977, som nylig ble offentliggjort, viser for første gang et trendskifte m.h.t. prestevielser. Riktignok går det samlede antall nye prester fremdeles ned (Fra 6 178 i 1976 til 6 034), men deler man inn i ordensprester og sekularprester, ser man at det i 1977 ble presteviet 2 % flere sekularprester enn året før. Ordensprester: 9 % tilbake.

(KNA)

DEN DANSKE KATOLSKE KIRKE er i økonomiske vanskeligheter. Derfor heves nå det frivillige kirkebidrag (som hver katolikk bes om å betale) med en kvart prosent til 2 % av bruttoinntekten. En plan om å inndele landet i 18 pastorale enheter er også lagt frem. Det kan gjøre det pastorale arbeid både bedre og billigere. Idag er Danmark delt i 6 regioner. De ca. 25 000 katolikker bor i ca. 40 sogn.

(Katolsk Orientering)

STIGENDE GUDSTJENESTEBESØK I KINA. De tre protestantiske kirker i Shanghai melder om et gjennomsnittlig messebesøk pr. søndag på i alt 2 200. I den katolske katedral i Peking er det plass til ca. 1000, og kirken er hver søndag fylt til siste benk.

(KNA)

ATEISME-forskningen skal intensiveres i DDR. På alle høyskoler er forlengst et kurs i den dialektiske materialisme obligatorisk, og skal nå suppleres med et kurs i ateisme og andre emner forbundet med materialismen.

(KNA)

TØNSBERG — DRAMMEN — PORSGRUNN

går sammen om weekend-tur for ungdom!

Det var Tønsberg-gruppen med Lars Johnsen i spissen som tok initiativet til en meget vellykket tur til Kodal. Til sammen var det 23 deltakere som beskjeftiget seg med emnet: «Fredsarbeidet — Mor Teresas eksempel — Pave Johannes Pauls idéer».

Pater Sarosi, Drammen var prest for gruppen.

Vi gratulerer alle som sto for arrangementet.

I STORBRIANNIA har den katolske kirke protestert mot de nye retningslinjer for innvandring. Kirken mener de nye regler er «usosiale, diskriminerende og støter mot menneskerettighetene». Et hovedpunkt i kirkenes kritikk er at reglene diskriminerer kvinner, idet det blir vanskeligere for dem å reise inn og gjenforenes med sine ektemenn i Storbriannia.

(KNA)

DET GÅR MOT GJENOPPRETTELSE AV DE diplomatiske forbindelser mellom Storbriannia og Vatikanet, opplyste en talsmann for Foreign Office, som nylig har gitt den apostoliske delegat i London, Bruno Heim, diplomatisk status. Forbindelsene mellom den engelske krone og paven ble brutt for 400 år siden av Henrik VIII.

(KNA)

I NEDERLAND fortsetter den utvikling som har vært fremherskende etter konsilet: legfolkets engasjement generelt ker fremdeles, selv om pastoralassistent-synker fremdeles, selv om pastoralassistenter overtar stadig flere oppgaver. Ordensmedlemmer blir i stadig sterkere grad virksomme i den direkte sjelesorg.

(KNA)

Vår kjære
SØSTER

ANNE MATHILDE ANDERSEN

døde i Halden, den 21. desember 1979, i en alder av 84 år, etter 53 års klosterliv.

Vi anbefaler vår medsøster til de troendes forbønn.

ST. JOSEPHSØSTRENE

Vår kjære søster Emanuelle Stumbe døde på Grefsen den 7.1.80 i en alder av 80 år, etter 56 års klosterliv. Vi anbefaler vår avdøde medsøster til de troendes forbønn.

ST. JOSEPHSØSTRENE

St. Olav Bokhandel

Internasjonal
katolsk
bokhandel

i
Norge

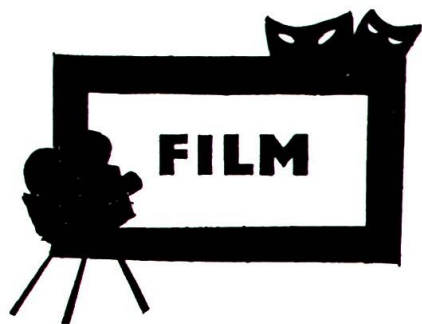
Galligani

Gaver, Pryd- og brukskunst

Med tre forretninger i sentrum.

Vika Terrassen — Stortingsgt. 22 — N. Slottsgt. 25

I
F
E
F
I
N
S
E
F
V
I
C
E
F
E
F
S
I
T

FILM: «BLIKKTROMMEN»
NASJONALITET: VESTTYSK
HOVEDROLLER: DAVID BENNENT,
ANGELA WINKLER, MARIO ADORF
OG BANIEL OLBRYCHSKI
MANUS: LILO SCHICK ETTER EN
ROMAN AV GÜNTER GRASS
REGI: VOLKER SCHLÖNDORFF

Oskar Matzerath er meget aktpågiven og oppmerksom på alt som sies og gjøres. Allerede fra fødselen vet han at farens identitet er tvilsom, moren lå både med hans antatte far Alfred (morens ektemann) og en herre ved navn Jan Bronski. Oskar er ved fødselen lite interessert i å vokse opp. Men ettersom navlestrengen allerede er kuttet, og det således ikke er noen vei tilbake, resignerer han. Interessert i å leve videre blir han først når moren lover ham en blikktromme til treårsdagen. Da den lenge ventede fødselsdagen opprinner, er Oskar blitt så desillusjonert over denne verdens fortredeligheter at han bestemmer seg for å slutte å vokse. Dette skjer i protest mot den voksne verdens helhet og ødslige tomhet.

Oskar har to våpen, som han flittig bruker, dels i selvforsvar og dels som maktmiddel. Blikktrommen har får til treårsdagen mestrer han snart i den grad at alle må danse når Oskar spiller på sin tromme. Dessuten kan Oskar

Günter Grass på film

skrike høyere enn de fleste. Så høyt skriker han at glass knuses når han utstøter sine høye lydbølger.

Så følger vi Oskar gjennom ungdommen, i årene fra 1925 til 1945. Stedet er Danzig, midt i Hitlers polske korridor. I Danzig fins det tre befolkningsgrupper, kaschubene, som er urbefolkningen, tyskere og polakker. Det er betegnende for filmens preg av symbolrik fabel at Oskars mor er Kaschube, mens hennes to elskere er henholdsvis tysker og polakk, og dør på hver sin side av fronten. Moren selv blir ødelagt i dette spenningsfeltet. Hun forspiser seg på rå fisk, som i filmen er et symbol på de mange og voldsomme inntrykk i samtiden.

Å skrive noe mer om handlingen i denne filmen er egentlig umulig. Da måtte vi skrive en bok på størrelse med den romanen filmen er bygget på, — Günter Grass' murstein av samme navn.

Filmens rommer et ukjent antall dobbeltbunner, en symbolsk så frodig, variert og spennende at det er nytteløst å få med alle hentydningene i en kort omtale.

La det derfor kun være sagt at filmen er usedvanlig god. Den viser (blant mye annet) det tyske småborgerskaps vekst og fall under Hitler. Historien er fortalt med besk, undertiden varm satire. Vi ser det meste gjennom Oskars øyne, denne iskalde, nærmest psykopatiske ironiker som skjønner mye mer enn hva hans sinn har godt av. Trettenårige David Bennent gjør en skremmende god jobb som Oskar. Denne unge sveitseren er

David Bennent som Oskar Matzerath i «Blikktrommen».

så moden i sin tolkning at det er nesten skummelt.

En egenskap ved filmen må nevnes, og det er den frodige nesten erotiske måten historien blir fortalt på. Billedbruken er direkte, noen vil si rå. Noen ganger er filmen burlesk nesten bitter i sin ironi. Eller hva med den scenen der en fem-seks mer eller mindre forkrøblede dverger sitter i SS-uniformer på atlanterhavsvollen og nyter delikatesser fra alle hjørner av det stortyske rike, akkompagnert til liflig tyrolermusikk? Dette er neppe noen film for dem som reagerer på frodighet, det være seg av fysisk eller verbal art. Derfor vil nok enkelte finne filmen frastøtende. Men for dem som er villige til å oppleve filmen umiddelbart, ukritisk og med evne til å assosiere fritt, vil dette være en stor filmopplevelse.

Christian Boe Astrup

ST. OLAV

Katolsk tidsskrift for religion og kultur

Medarbeidere:

Svend Aage Rasmussen, ansv.

Claes Tande
Aage Hauken, O.P.
Chr. Boe Astrup
Ester Mikalsen

Redaksjonens adresse:

Akersveien 5, Oslo 1.
Redaktøren treffes best torsdager kl. 9—10, tlf. 20 72 48, (privat 032/53 373).

Ekspedisjon:

Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16,
lørdag 9—14. Tlf. 20 72 48.

Abonnement (direkte eller gjennom postkontorene).
Kr. 85,— pr. år.
For halvår kr. 45,—.
Utlandet utenfor Skandinavia kr. 100,— pr. år.
Annonser 10 dager før utgivelsesdagen.
24 numre årlig.
Postgiro 24 46 780.